№ 74
პარასკევი, 6 აპრილი, 1901 წ.

გაზეთის ღირს:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10 —	6	6 —
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8 —	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

1877—1901

ივერია

საჯარო ბიბლიოთეკა

№ 74
პარასკევი, 6 აპრილი, 1901 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბარებლად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიჰმართონ რედაქციას და წერა-კითხ.
გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ
16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ორშაბათს, 9 აპრილს, გარდახდილი იქმნება სოფ. არბოს წმ. გიორგის ეკლესიაში ორმოცის წირვა და პანაშვიდი გარდაცვალებულის

დურმიშხან შალვას ძის ყურულის

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებს ნათესავთა, მეგობართა და ნაცნობთ განსვენებულის ოჯახობა. (2—2)

თინა ოთარის ასული, პეტრე, პავლე და ივანე ზაქარიას ძენი და სოფიო მიხეილის ასული მაღალდაძეები, აუწყებენ-რა ნათესავთა და ნაცნობთ ხანგრძლივის ავადმყოფობის შემდეგ გარდაცვალებასა პირველი შვილისას, მეორენი მამისას, ხოლო მესამე მამამთილის ანჩხატის ეკლესიის მნათედ ნამყოფის

ზაქარია ჭეცრეს ძის მაღალდაძისას,

სთხოვენ მობრძანდნენ შაბათს, დილით (ოკოევის ქუჩა, მე-5 ნაწ. № 15, საკუთარი სახლი) მიცვალებულის გასვენებაზედ დასასწრებლად. პანაშვიდები საღამოს 7 საათზედ იქმნება გარდახდილი.
(1—90—1)

ელისაბედ გრიგოლის ასული სულხანოვისა აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ შაბათს, 7 აპრილს,

ავეტიქ სულხანის ძის სულხანოვის,

გარდაცვალების ექვსის თვის თავს, ავლაბრის კარმირავეტარანის ეკლესიაში გადახდილ იქმნება წირვა და პანაშვიდი. წირვა დაიწყება დილის $10^1/_2$ საათზედ, ხოლო პანაშვიდი—12 საათზედ.
(1—89—1)

ქ. ქუთაისში, კათოლიკეთა ეკლესიაში, ორშაბათს, 9 აპრილს, დანიშნულია წირვა განსვენებულის

კონსტანტინე იაკობის ძის ზუბალაშვილის

სულის მოსახსენებლად. დისწულები განსვენებულისა: **თავ პავლე ალექსანარეს ძე თუმანიშვილი, გიორგი სტეფანეს ძე აკოფაშვილი** და ცოლის ძმა მისი: **ალფონს მიხეილის ძე თუმანიშვილი,** აუწყებენ რა ნაცნობთა და ნათესავთ დღეს წირვის გარდახდისას, სთხოვენ ინებონ და დაესწრნენ. წირვა დილის 10 საათზედ დაიწყება.
(1—88—1)

ქართული თეატრი

შაბათს, 7 აპრილს,

ქართულის დრამატიულ დასის მიერ წარმოდგენილი იქნება

საზოგადოების თხოვნით

ნინა ჩხეიძისა და **ვ. ალექსი-მესხიშვილის, ვ. გუნიას** და **თავ. ი. ბარათაშვილის** მონაწილეობით

I

უბედური ნაბიჯი

დრამა 3 მოქმედ. კარეევისა. თარგმ. შ. დადიანისა.

II

თაგვის ბრალია

ვოდევ. 1 მოქმედ. ვ. გუნიას თარგ.

მონაწილეობენ: ქ-ნნი ნებიერიძისა, გარელი, კუნდელი, ბ ნნი: ალექსი მესხიშვილი, თავ. ი. ბარათაშვილი, გუნია, იმედაშვილი, სარჯველაძე და სხვანი.

ფასები ჩვეულებრივია. დასაწყისი $8^1/_2$ საათზედ.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

მკურნალის ა. გედევანიშვილისა

კუკია, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21 (გარნიზონის ძეგლის პირდაპირ).

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე კვირა დღეებს გარდა

დილით:

ვ. ი. ჟიჟინაძე—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათ.

მიხეილ გედევანიშვილი—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით—9—10 საათ.

ნ. ა. მულინი. ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—11—12 საათ.

ი. პ. ახალშენიშვილი—კბილის სნეულებანი. 10—2-მდის.

ა. ნ. შატილოვი—თვალისა 11—12 საათ.

ექიმი ქალი მ. ს. ბაქრაძე—ბავშვებისა 11—12.

დ. ა. გედევანიშვილი—ნერვებისა და შინაგანი. 12—1 საათ.

მ. ბ. ბეზირგანოვი, შინაგანი და ბავშვებისა. 1—2 საათ.

ვ. ლ. მარკევიჩი, საქირურგო.—$12^1/_2$—$1^1/_2$ საათ. სამშაბათობით 3—4.

ი. დ. ბეგთაბეგოვი—სიფილისისა, კანისა და საშარდესი—$1^1/_2$—2 საათ.

საღამოთი:

ი. ნ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.

ა. ა. ბელოგოლოვი—შინაგანი (სტომაქის ავადმყოფობანი) და მიკრო-ქიმიური გამოკვლევანი 5—6 ს.

კვირაობით:

გ. გ. მაღალაშვილი—10—12 ს. შინაგან ავადმყოფობათა.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები.

ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ., ოპერაციები—მორიგებით. კრაოტი 4 მ. დღე და ღამეში. ერთი კრაოტი ღარიბთათვის უფასოა.

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილაობით:

ზ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 საათ. სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ჟ. ე. ჩიქოვანი. 9—10 სათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაგანასიანცი—დილის 11—12 ს. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.

ა. ი. ზძელიშვილი. 12—1 ს. ყურისა, ყელისა, ცხვირის ავადმყოფობისა.

ა. პ. კარაპეტიანცი. 1—$1^1/_2$ საათ. შინაგანისა და ბავშვებისა.

საღამოობით:

ნ. ნ. როსტომბეკოვი. 5—6 საათ. საქირურგო და კანისა.

ა. ნ. შპაკოვსკი.—6—7 საათ. ნერვებით ავადმყოფთ (ელექტროტერაპ). და ვენერიულ და კანის სენით ავადმყოფთ.

გ. ა. თარხანოვი—შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა, 7—8 ს.

ზ. ა. ნავასარდიანი. $7^1/_2$—8 ს.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური. ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

ო. ტ. არშანიტაკი—11—1 დღ. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასსაჟს“, აუცრის ყვავილს და გამართავს საექიმო გემნასტიკას ექიმის დანიშვნით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лечебница—д-ра Навасардiана.

Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову.

მთავრობის განკარგულებანი

გადაყვანილ იქმნა დიდის მთავრის დიმიტრი კონსტანტინეს ძის მე-16 გრენადერთა რაზმის შტაბს-კაპიტანი ბენაშვილი საგენერალო შტაბში.

დანიშნულ იქმნა მე-65 რეზერვის ბრიგადის პოლკოვნიკი ბარათაშვილი თერგის ყაზახთა ჯარის 1-ლ სუნჟა-კავკავის რაზმის კომანდირად.

ებოძა კოლეჟსკი რეგისტრატორობა დალისტნის ოლქის ამშენებელ განყოფილების საქმის მწარმოებლის თანაშემწეს ფოცხვერაშვილს.

◆

ახალი ამბავი

⁂ როგორც ვუწყით, მდინარე თერგი ადიდების დროს მეტად დიდ ზარალს აყენებს როგორც მთაში, აგრეთვე ბარში მცხოვრებთ. 1900 წელს, მაგალითად, მდინარემ მცხოვრებთ 400 ათასი მანეთის ზარალი მიაყენა. მთავრობამ საჭიროდ სცნო ღონისძიებათა მიღება მდინარის გასამაგრებლად და მცხოვრებთა ზარალისაგან დასახსნელად. ამ ღონისძიებათა შესამუშავებლად მიწად მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროსთან განსაკუთრებული კომისია შესდგა. კომისიის მიერ შემუშავებული ღონისძიებანი ხაზინის ხარჯით იქმნება სისრულეში მოყვანილი.

⁂ ერთ მდიდარ პეტერბურგელ ქველმოქმედს, როგორც სატახტო ქალაქის გაზეთები გადმოგვცემენ, განუზრახავს კავკასიაში (შავის ზღვის პირად) გამართოს სანატორია ჰლექიანებისათვის. ქველ-მომქმედს დიდი თანხა გადაუდვია ამ საქმისათვის. სანატორიისათვის უკვე ამორჩეულ ადგილის დასათვალიერებლად პეტერბურგიდგან ამ ცოტა ხანში წამოვლენ სპეციალისტები—მკურნალები, ქიმიკოსები და სხვანი, მათ შორის სამხედრო-სამკურნალო აკადემიის პროფესორი თ. ი. პასტერნაცკი, მკურნალი ჩიგაევი და სხვანი.

⁂ ხვალ, 7 აპრილს, თავად-აზნაურთა თეატრში, ქართულ დრამატიულ დასის მიერ, ქ-ნ ჩხეიძისა და ვლ. ალექსი-მესხიშვილის მონაწილეობით, წარმოდგენილი იქმნება „უბედური ნაბიჯი“, დრამა სამ მოქმედებად. ამ დრამაში საუცხოვოდ ასრულებს მთავარ როლს ნიჭიერი არტისტი-ქალი ჩხეიძე. ტფილისის საზოგადოებას შეძლება ეძლევა დასტკბეს ხვალ ამ მახიობ ქალის ხელოვნურის თამაშობით.

⁂ კვირას, 8 აპრილს, კავკასიის სამკურნალო საზოგადოების წევრთა წლიური კრება მოხდება, რომელზედაც, სხვათა შორის, მკურნალი ა. ა. ბელოგოლოვი წაიკითხავს მოხსენებას მეჩნიკოვის გამოკვლევით მოხუცებულობასთან ბრძოლის შესახებ.

⁂ გუშინ-წინ, 4 აპრილს, ქართულმა დრამატიულმა დასმა, ქ-ნ ჩხეიძისა და ბ-ნ ალექსი-მესხიშვილის მონაწილეობით, ნაძალადევში განზრახულ სამკითხველოს სასარგებლოდ წარმოადგინა „ედმონდ კინი“. წარმოდგენამ კარგად ჩაიარა და ხალხიც ბლომად დაესწრო.

⁂ გუშინ, ხუთშაბათს, სახალხო თეატრში საბავშვო დილა იქმნა გამართული. წარმოადგინეს „გამარჯვებული“, კომ. ოთხ მოქმედებად კლავდია ლუკაშევიჩისა, თარგმ. მარიამ დემურიასი. ეს მშვენიერი საყმაწვილო პიესა საუცხოვოდ ითამაშეს ელ. ჩერქეზიშვილისამ, კნ. ანდრონიკაშვილმა და ბ-ნ გ. ანანიაშვილმა. გასაკვირველი იყო პატარა თამარა კიკნაძის თამაში ობოლის ლუბას როლში. დასასრულ ახლად შემდგარმა ხორომ ბ-ნ კავსაძის ლოტბარობით რამდენიმე ხალხური სიმღერა შეასრულა. სამწუხაროდ, ძალიან ცოტა ბავშვი დაესწრო წარმოდგენას. სასურველია ჩვენებურმა მშობლებმა და მასწავლებლებმა ყურადღება მიაქციონ ამისთანა საბავშვო წარმოდგენებს და ასეთი გონიერი საზრდო მიაწოდონ მოზარდ თაობას.

⁂ ბაქოს ნავთის-მწარმოებელთა საბჭოს მიერ ამორჩეულ კომისიას, რომელსაც მინდობილი ჰქონდა იმის გამორკვევა, თუ კავკასიის საიუბილეო გამოფენაში ნავთის-მწარმოებელთ რა მონაწილეობა უნდა მიიღონ, უკვე დაუმთავრებია მუშაობა. კომისიას საჭიროდ უცვნია საკუთარი პავილიონის გამართვა გამოფენაზედ.

⁂ განზრახვა აქვთ კავკასიის სააბრეშუმო სადგური სამეურნეო სადგურად გადააკეთონ.

⁂ როგორც „ახ. მიმ.“-ს ქუთაისიდგან სწერენ, შავი-ქვის მწარმოებელთა საბჭოს წინადადება მიუცია პროფესორის ვ. მ. პეტრიაშვილისათვის ქუთაისში შავი-ქვის საანალიზოდ ლაბორატორია დააარსოს. პა-

ტივცემული პროფესორი დათანხმებულა ამ წინადადებაზე.

⁂ ჩვენ გვთხოვენ გამოვაცხადოთ, რომ იმათ, ვისაც ჰსურთ თავისი წვლილი გაიღონ ტფილისის ყრუ-მუნჯთა სკოლისა და თავშესაფარის ასაშენებლად, შეუძლიანთ შემოწირულებანი შეიტანონ ტფილისის საურთიერთო ნდობის საზოგადოების სადგომში (ერევნის მოედანზე).

⁂ ამიერ-კავკასიის რკინის გზის გამგეობა და სახელმწიფო ქონებათა გამგეობა შეთანხმდნენ, რომ ყარსის რკინის გზის მახლობლად სახაზინო ადგილებში ხე ტყე არ დასჭრან და მით ხსენებული გზა ზვავებისაგან დაიფარონ.

⁂ როგორც „ცნობ. ფურც"-ს ოზურგეთიდგან ატყობინებენ, ადგილობრივ მცხოვრებთ შუამდგომლობა აღუძრავთ ოზურგეთში საურთიერთო ნდობის საზოგადოების დაარსების შესახებ.

⁂ აქამდე კავკასიის სამთო გამგეობას სხვა-და-სხვა ადგილებში მთამადნების გამოსაკვლევად 27,000 მანეთი ეძლეოდა. ეხლა სახელმწიფო საბჭომ დაადგინა ეს თანხა 8000 მანეთით იქმნას გადიდებული.

⁂ როგორც „ახ. მიმ."-ს ქარელის სადგურიდგან სწერენ, ქარელსა და გომს შორის ახალ რკინის გზის ხიდის კეთებას შესდგომიან.

⁂ ხვალ, 7 აპრილს, სიონის საკათედრო ტაძარში გარდახდილი იქმნება წირვა და პანაშვიდი თავ. გიგი ამილახვრის სულის მოსახსენებლად. ეს ის გიგი ამილახვარია, რომლის მეცადინეობითაც 1727 წელს სიონის ტაძარი ჯამეთ არ იქმნა გარდაქცეული.

წერილი დ. სამტრედიიდგან

ვგონებ, ყველას მოგეხსენებათ, მკითხველნო, რომ აქეთურებს კარგა ხანია დ. სამტრედია „გოროდ"-ათ მიგვაჩნია. მართლაც, დაბას გარეშემო არტყია ათიოდე საზოგადოება და შეადგენს ერთს საბოქაულოს; გარდა ამისა, ბაღდადის საბოქაულოს სამი სამამასახლისო და გურია-სამეგრელოს სოფლები საჯავახო და საჩინოაც მხოლოდ ამ დაბიდგანა ვაჭრობენ. ამ რიგად, ერთის მხრივ აღნიშნული სოფლის საზოგადოებანი იძენენ ყოველგვარს სავაჭროს დაბაში და მეორე მხრივ თითონა ჰკვებავენ მას ყოველგვარის სანოვაგეთი; ყველაზედ მეტი-კა სიმინდი და ღვინო შეაქვთ, რომლებიც შემდეგ სხვა-და-სხვა ქალაქებში იგზავნება აქედგან. სიმინდი უფრო რიონ-გაღმის კუთხიდგან მოდის, ღვინო-კი ზემო იმერეთიდგან. სიმინდი დღეს ფუთი ხან 45 კაპეიკათა და ხანაც 43 კ. ფასობს; არც ღვინოა მაინც და მაინც ძვირი: საპალნე (თორმეტი ჩაფია) კარგი ღვინო 36 მანეთად ღირს, ბოთლობით-კი დუქნებში კარგი ღვინო 25 კაპ. ღირს. სოფლებშიაც ბევრგან სიმინდის მაღაზიებია გამართული და იქაური წვრილმანი ვაჭრები დაბაში უგზავნიან შემდეგ სხვილს ვაჭრებს. ყოველივე ეს დაბას სიკეთეს უნდა უქადიდეს, მაგრამ არა, ბ ნებო, მოლოდინი ტყუილია, არ გაგიმართლდებათ. აი, თუნდა მაგალითებიც: 1894 წელს აქ ერთ-კლასიანი სამინისტრო სკოლა დაარსდა, რომელსაც, სამწუხაროდ, დღემდის საკუთარი შენობა არ იქნა და ვერ ეღირსა. დღეს კი თითქოს გამობრუნებას აპირებს, რადგანაც მთავრობამ ხაზინიდგან ყოველ წლივ 220 მანეთი დაუნიშნა, ადგილობრივის ბოქაულის ბ ნის მახარაძის თავოსნობით კიდევ მცხოვრებლებმა დაადგინეს განაჩენი, რომ ორ-კლასიანად გადაკეთდეს და ადგილიც ბ ნმა სიხარულიძემ შესწირა. ამ რიგად ახლა თითქოს სანუგეშო მდგომარეობაშია; შენობაც დაიწყეს ქვითკირისა, მაგრამ როდის მოთავდება, არ ვიცით. მისი ბედი ეხლა ქალაქის „დეპუტატების" ხელშია.

ლაპარაკი იყო, რომ დაბაში მომრიგებელ სასამართლოს ნაწილი და ქსენონი გახსნილიყო, მაგრამ ამასაც დღემდის არა ეშველა-რა. ამ ჟამად ქუთაისის გუბერნიის ყოველ მაზრაში არსებობს თითქმის საავადმყოფო და ქუთაისის მაზრას კი არა ეღირსა რა; ამ მაზრაში საჭიროა სამი ქსენონი: დ. სამტრედიაში, მეორე რიონ გაღმის კუთხეში და მესამე დ. ბაღდადში. ამას წინად გაზეთშიაც წავიკითხეთ, რომ მთავრობამ ამ ადგილებში ქსენონების დაარსება განიზრახა, მაგრამ საქმე ამითი გათავდა და აღარა ისმის-რა. რამ ჩაუღაპა ეს განზრახვა, არ ვიცით!

ჩვენი საქმე მაინც ახირებულია! ჯერ იყო და ბოქაულები და მკურნალები არ შეგვრჩა, მერმედ ვერაფერს კეთილს დაწესებულებას ვერ მოება თავი; აი, მაგალითად: დიდი ხანი არ არის მას აქედ, რაც წიგნთ-საცავი დაარსდა აქ, მაგრამ ვერაფერს სანატრელს მდგომარეობაშია, რადგანაც თანამგრძნობელი ერთობ ნაკლებადა ჰყავს. სამტრედიელი კაცი თუ ქალი უფრო სხვა თავ-გასართობებსა რჩეობენ, ვიდრე წიგნების კითხვასა! ესეც ერთი ნიშანი ჩვენის დაბის დიდის წარმატებისა.

დიახ, ბატონებო, მატარებლების ხრიალი და ორთქლ მავალების კივილი თუ ართობს ჩვენს დაბასა, თორემ უამისოდ მოწყენილია. ისევ ღმერთმა სიკეთე მისცეს „სულიკოებს", რომლებიც სხვა-და-სხვა კუთხეებიდგან შემოფრინდნენ ჩვენს დაბაში და ღამ-ღამე აღვიძებენ დაბას, თორემ, ვაი ჩვენი ბრალი, სრულიად ჩავიძინებდით. ვნახოთ, დადიხართ ქუჩაში მოწყენილი, შეჰხვდებით „ჩარექიანც"-ს, ორიოდე ბოთლს ღვინოს გადაჰკრავთ და შეზარხოშებული „სულიკოს", მიუკაკუნებთ კარებსა—სად ხარ ჩემო სულიკო!.. და ბოლოს ამითი მოიშორებთ.

სანიტარულის მხრივაც დაქვეითებულია ეს ჩვენი „გოროდ"-ი: ქუჩებში, დუქნებს უკან, თითქმის ყველგან წუმპეები სდგას, რომლებიც ღორების „განსათ" არის გადაქცეული. მაშასადამე, მოულოდნელი არავისთვის არ უნდა იყოს რომ ამ გარემოებამ ციებ ცხელებას, ხელი შეუწყოს! მაგრამ ერთი მხრივ ესეც ღვთის წყალობათ უნდა ჩავთვალოთ, რადგანაც მკურნალებსა და აფთიაქს ხელს შეუწყობენ და, თუ სხვა არავინ, ესენი მაინც მოიცდიან და მთლად ტიელად არ დავრჩებით... მაშ, ისევ „სულიკოებსა", ქალაქის სისუფთავესა და მისთა ჭირისუფალთა უზრუნველობას გაუმარჯოს, თორემ, ვინ იცის, უარესი რა არ მოგველოდა?..

ლადო ბზვანელი

პილატეს სიკვდილი.

(ლეგენდა. თარგმანი)

რომის იმპერატორი ტივერიოს კეისარი ავად გახდა. კეისარმა შეიტყო, რომ იერუსალიმში სცხოვრობს ვინმე მკურნალი, რომელიც ავადმყოფებს არჩენს ერთის სიტყვით. კეისარმა არ უწყოდა, რომ პილატემ და ებრაელებმა მოკლეს ეს მკურნალი, და უბრძანა ერთ-ერთს თავისს კარის კაცს ველუზიანს: „გასწი რაც შეიძლება ჩქარა ზღვის გაღმა მხარეს და უთხარ ჩემს მოსამსახურეს და მეგობარს პილატეს, გამომიგზავნოს ის მკურნალიო." ველუზიანი მაშინვე გაემგზავრა პილატესთან და უთხრა: „ტივერიოს კეისარი, რომის იმპერატორი და ჩემი ბატონი ავად არის და გთხოვს დაუყონებლივ გაუგზავნო ის შესანიშნავი მკურნალი, რომელიც ერთის სიტყვით არჩენს ავადმყოფებსო." პილატეს საშინლად შეეშინდა, რადგანაც მან თვითონ მოაკვლევინა იესო, და იმპერატორის გამოგზავნილს უპასუხა: „ის კაცი ბოროტ-მომქმედი იყო, მთელი ხალხი გადაიბირა და მეც ბრძენთა რჩევით ბრძანება გავეც, რომ ჯვარს ეცვათ იგი." ველუზიანი უკანვე დაბრუნდა. გზაზედ ერთი დედაკაცი შემოჰხვდა, სახელად ვერონიკა, რომელიც იცნობდა იესოს და უთხრა: „ჰოი, დედაკაცო! რისთვის მოკლეს ებრაელებმა ის მკურნალი, რომელიც ავადმყოფებს ერთის სიტყვით არჩენდაო?" დედაკაცმა ტირილით მოახსენა: „ვაგლახ მე, ბატონია! პილატემ მოაკვლევინა ის ჩემი მასწავლებელი და ღმერთი; იგი სძულდათ ებრაელებს". ველუზიანი ძალიან შესწუხდა: „მე დიდად შეწუხებული ვარ,—სთქვა იმან,—რადგანაც არ შემიძლიან ჩემის ბატონის ბრძანება აღვასრულოო." ვერონიკამ მიუგო: „ჩემი ბატონი ერთის ადგილიდგან მეორეში გადადიოდა და ყველგან ქადაგებდა, ხოლო მე ვწუხდი, რომ ყოველთვის ვერ ვხედავდი მას; მინდოდა მისი სურათი გადმოეღოთ ჩემთვის და მითი მენუგეშებინა. ამ განზრახვით ტილო წავუღე მხატვარს იესოს სახის დასახატად; გზაზედ შემომხვდა ბატონი ჩემი და მითხრა: „სად მიდიხართო?" მე უთხარი სადაც მივდიოდი და რისთვის; მან გამომართვა ტილო და მაშინვე დამიბრუნა; ტილოზედ დახატული იყო მისი სახე. თუ ამ სურათს შენი ბატონი სასოებით დაჰხედავს, მაშინვე განიკურნება." ველუზიანმა ჰკითხა: „არ შეიძლება ეს სურათი ვიყიდო ვერცხლითა, ანუ ოქროთიო?" დედაკაცმა მიუგო: „არაო; მაგრამ მე თვითონ წამოვალ შენთან და მიუტან კეისარს სურათსო!"

ველუზიანი რომში დაბრუნდა ვერონიკეთურთ და მოახსენა ტივერიოს იმპერატორს: „კაი ხანია, რაც პილატემ და ებრაელებმა ჯვარს აცვეს იესო, მაგრამ ჩემთან მოვიდა ერთი დედაკაცი, რომელსაც თან აქვს იესოს სურათი და თუ სასოებით დაჰხედავთ ამ სურათს, წამსვე განიკურნებითო." კეისარმა დააგებინა გზაზედ აბრეშუმის ქსოვილები და მოატანინა სურათი და, დაჰხედა თუ არა, მაშინვე განიკურნა.

პონტოელი პილატე იმპერატორის ბრძანებით შეიპყრეს და რომში მოიყვანეს. განრისხებულმა კეისარმა პილატე თავისთან მიაყვანინა. პილატემ თან მიიტანა იესოს ტანისამოსი უსარტყლოდ, ჩაიცვა ეს ტანისამოსი და ისე წარუდგა კეისარს. როცა იმპერატორმა დაინახა იგი, მაშინვე დასცხრა: ადგა, მივიდა პილატესთან და მშვიდობიანად შეჰხედა, თუმცა მის მოსვლამდის ფრიად განრისხებული იყო. მაგრამ რაწამს პილატე გავიდა, იმპერატორი კვლავ განრისხდა და იძახოდა, რა უბედური ვარ, რომ ჩემის გულის რისხვა არ ვაჩვენე პილატესო. ბრძანა პილატეს კვლავ მოყვანა: პილატე სიკვდილის შვილია, იგი ღირსი არ არის დედამი-

ფელეტონი

სიმინდი და სიმინდის მეურნეობა ქუთაისის გუბერნიაში

II

(ტიმოფეევისა)

(შემდეგი *)

სიმინდისთვის დიდი სითბოა საჭირო, და მისი მეურნეობა შეიძლება და საიმედოც არის იმ ადგილებში, სადაც მევენახეობას მისდევენ. მარცვლებს ტაროზე ამოსვლა მხოლოდ მაშინ შეუძლიანთ, თუ ტემპერატურა არა ნაკლებია 7,5°R, ხოლო დასამწიფებლად საჭიროა, რა ჯიშისაც უნდა იყოს სიმინდი, 40—186 დღემდე 2000—2400°-მდე სითბო. ამასთანავე სიმინდს ყინვების ატანა უძნელდება. სიმინდის მეურნეობას ამერიკაში მისდევენ ჩრდილოეთში 54°-დე ჩრდ. სიგ., სამხრეთში 40°-დე სამხ. სიგ., ე. ი. კანადიდგან ლაპლატამდე. ევროპაში კი სიმინდის მეურნეობას ჩრდილოეთში მისდევენ იმდენადვე, რამდენადაც ყურძნის მოყვანას ანუ მევენახეობას. რუსეთში იმისთანა დარგების მეურნეობა, რომლებიც მალე მწიფდებიან, შეიძლება 52° ჩრდილოეთის სიგანისა, თუმცა მებოსტნეებმა იმდენი ისაშუალეს, რომ სიმინდი მოსკოვშიაც-კი მოიყვანეს. მხოლოდ იმ სიმინდის მოყვანა, რომელიც მხოლოდ ჩალად გამოდგება და სხვად არაფრად, შეიძლება რუსეთში 56°-დე ჩრ. სიგ., მხოლოდ დასავლეთ ევროპაში-კი უფრო ჩრდილოეთითაც.

ქუთაისის გუბერნიაში სიმინდის მოყვანა შეიძლება 3000 ფ. სიმაღლეზედაც, მხოლოდ 2500 ფ. უფრო მაღლა ნათესი სიმინდი ჯერ ერთი, რომ ძალიან მცირე ღირსებისაა და მეორეც—ხანდახან არც-კი მწიფდება, თუმცა, როგორც ვიცით, სვანეთში, სოფ. ბეჩოში, სიმინდი მოდის 3000 ფუტზედ უფრო მაღლა მდებარე ადგილებზედ. სიმინდი ძალიან ადვილად იტანს გვალვას, რადგანაც მისი ფესვები $1^1/_2$—3 ფ. წასულია მიწაში, მასთანავე მას უფრო ნაკლები სინოტივე ეკარგება გვალვის დროს, ვიდრე პურსა, რაიცა ხელს უწყობს სიცხის ატანას. რაც შეეხება ნიადაგს, სიმინდს უფრო ფხვიერი მიწა უყვარს და მშვენივრად იზრდება იმ ადგილებში, რომლებიც განოყიერებულია მდინარეების ნასილავით. სიმინდი მოდის თითქმის ყოველგვარს მიწაზედ, მაგრამ ჰაობების და სხვა გუბე-წყლების ატანა კი არ შეუძლიან. რადგანაც სიმინდს შეუძლიან თითქმის ყოველს ნიადაგზე ფეხი მოიკიდოს და მასთანავე მისთვის საჭირო არ არის, რომ ხშირ-ხშირად გამოუცვალონ სახნავ-სათესი მიწა, აგრეთვე რადგანაც დიდი მოსავალი იცის როგორც მარცვლად, ისე ჩალად, ამიტომ ძლიერ მოკლე ხანში იგი საშინლად გავრცელდა. ჟურნალ „Вѣстникъ финансовъ промышл. и торг. 1898 წლის მე-35 ე ნომერში დაბეჭდილ ცნობებიდგან სჩანს, რომ წარმოება სხვა-და სხვა პურეულობისა იმ ქვეყნებში, რომლებიც მონაწილეობას იღებენ საერთაშორისო ბაზარში, აღინიშნება შემდეგის ციფრებით:

ხორბალი—	4,400	მილ. ფუთ. მეტი,
სიმინდი—	4165	„ „ „
ქერი—	2,500	„ „ „
პური—	2100	„ „ „
შვრია—	1340	„ „ „

საქვეყნო წარმოება პურეულობისა 1878—82 წლებში უდრიდა საზოგადოდ 3100 მილლიონ ფუთსა, 1893—97 წლებში-კი 3800 მილიონ ფუთს, ე. ი. მოიმატა $24^0/_0$. საქვეყნო მოხმარება და ხარჯი იმავე ცნობებიდგან უდრიდა შემდეგს:

ხორბალი	440	მილ. ჩეტვერიკს
ქერი	437	„ „
სიმინდი	418	„ „
პური	237	„ „
შვრია	174	„ „

ამ ნაირად სიმინდს საპატიო ადგილი უჭირავს საქვეყნო წარმოებაბასა და მოხმარებაში და პურის ხორბალი ცოტად აჭარბებს.

საქვეყნო წარმოება სიმინდისა იმ ქვეყნებში, რომლებ შორის აღებ-მიცემობა სწარმოებს, 1897 წელს გამოიხატებოდა 666,5 მილლიონ კვინტალით ანუ 4160 მილ. ფუთში, საშუალოდ-კი უკანასკნელ ათ წელში, 1890—99 წლებში 2,940 მილ. ფუთიდგან—4360 მილ. ფუთამდე.

სიმინდის წარმოებაში შეერთებულ შტატებს პირველი ადგილი უჭირავს, ე. ი. ის აწარმოებს სამჯერ უფრო მეტს, ვიდრე სხვა ქვეყნები ერთად და 35 ჯერ უფრო მეტს, ვიდრე რუსეთი. შეერთებულ შტატებში სიმინდის წარმოება უდრიდა თითქმის მთელის ქვეყნის $^3/_4$ სიმინდის წარმოებისას ($73^0/_0$). მეორე ადგილი უჭირავს ვენგრიას, რომელიც იძლევა $4^0/_0$, მესამე რუმინიას—$4^0/_0$ ნაკლები, შემდეგ მას მოჰყვება ოსმალეთი, იტალია და არგენტინა. რუსეთს უჭირავს მეშვიდე ადგილი და მისი ნაწარმოები სიმინდი შეადგენს მხოლოდ $2^0/_0$ მთელის ქვეყნის ნაწარმოებისას, თუმცა 1897 წელს სიმინდის მოსავალი რუსეთში $1^1/_2$ ჯერ უფრო მეტი იყო, ვიდრე საშუალო მოსავალი უკანასკნელის ათის წლისა. სიმინდის მოსავალი უფრო მეტი იყო შეერთებულ შტატებში 1869—79 წლებში, როდესაც მან 400 მილიონ ბუშელიდგან 1200 მილ. ბუშელამდის მიაღწია. 1889 წ. სიმინდის მოსავალი უდრიდა 2000 მილიონ ბუშელს ანუ 344 მილიონ ჩეტვერიკს. ამისთანა მოსავლებს იძლეოდა სიმინდი შეერთებულ შტატებში უკანასკნელ დრომდე, თუმცა ზოგიერთ წლებში, როგორც მაგ. 1894 წ. (1213 მილ. ბუშელი) მოსავალი ნაკლები იყო შედარებით. სიმინდის წარმოება უფრო დამყარ და შეერთებულ შტატების შემდეგ პროვინციებში: ილლინოის, ოგიოს, ინდიანას, იოვას, მისსურისა, კანზას და ნებსასკაში. 1897 წელს სხვა-და-სხვა ქვეყნიდგან გატანილი იყო მილლიონი ფუთი სიმინდი:

შეერთებული შტატ.	350
რუმინია . . .	34
არგენტინა . .	23

---

*) იხ. „ივერია" № 59.

ეროვნული

ნაზედ სიარულისაო, იძახდა კეისარი. მაგრამ რაწამს დაინახა პილატე, თავი დაუკრა მძიმედ და გული ისევ დაუწყნარდა. იქ მყოფნი ყველანი გაკვირვებულნი იყვნენ, იმპერატორს თვითონაც უკვირდა ს, როცა პილატე გავიდოდა, სჯავრობდა, პირში-კი ვერაფრის თქმას ვერ უბედავდა. შემდეგ სხვათა რჩევით ჰბრძანა ტანისამოსი გაეხადათ პილატესათვის და, გახადეს თუ არა, მაშინვე იგრძნო თავისი რისხვა პილატესადმი. გაკვირვებული იმპერატორი ვერ მიხვდა, რაში იყო საქმე, და სხვებმა უთხრეს, რომ ის ტანისამოსი, რომელიც პილატეს ეცვა, იესო მეუფისა იყოო. იმპერატორმა ბრძანა საპყრობილეში ჩაეგდოთ პილატე, ვიდრე ბრძენთა რჩევა არ გადასწყვეტდა, რა უნდა ექმნათ მისთვის. ბრძანებაც გამოიცა, რომლითაც პილატეს გარდაწყვეტილი ჰქონდა საძრახ სიკვდილით დასჯა. პილატემ შეიტყო ესა და თვითვე მოიკლა თავი დანით.

კეისარმა მოისმინა პილატეს სიკვდილის ამბავი და სთქვა: „მართლაც იგი საძრახ სიკვდილით მოკვდა, რადგანაც მისმავე საკუთარმა ხელმა ვერ შეიბრალაო“. პილატეს გვამი მიაბეს წისქვილის დიდ ქვასა და მდინარე ტიბრში გადააგდეს. მაგრამ ბოროტი სულები, რომელნიც ამ სხეულში დაბინავდნენ, საშინელს ქარსა და ნიავ-ღვარს აყენებდნენ, ასე რომ ხალხი შიშის ზარმა მოიცვა. ამისათვის რომაელებმა პილატეს გვამი ტიბრიდგან ამოიღეს, ვიენაში წაიღეს და რონაში ჩააგდეს, ვიენა ნიშნავდა გენიას გზას, რადგანაც დასჯილნი აქ მოჰყავდათ. ბოროტნი სულნი აქაც უარეს საქმესა ჰშვრებოდნენ. მცხოვრებთ ამიტომ ისევ ამოიღეს ეს გვამი და ლოზანას მიწაში დაფლეს. ბოლოს, რადგანაც ეშმაკები არ დაწყნარდნენ, მცხოვრებთ ისევ ამოიღეს პილატეს გვამი და უფსკრულში ჩააგდეს, სადაც ეშმაკები დღესაც შფოთავენ.

მ. გ—ია

რუსეთი

მიწად მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს ლაპარაკი აღუძრავს იმის შესახებ, რომ სამაზრო ერობებთან დაარსებულ იქმნას განსაკუთრებული სასოფლო სამეურნეო ბიუროები. ამ ბიუროებში სოფლელთ შეეძლებათ მიღება სხვა-და-სხვა ცნობებისა სასოფლო მეურნეობის შესახებ, დარიგებებისა, განმარტებისა და სხვ. ამ გვარი ბიურო უკვე არსებობს ვიატკის საგუბერნიო ერობის გამგეობასთან.

— სასოფლო სამეურნეო ნაწარმოებთა გადასაზიდად რკინის გზებით აზრადა აქვთ ვაგონები მოაწყონ განსაკუთრებით ამისათვის. გზათა სამინისტროს უკვე გაუცია ბრძანება რკინის გზის გამგეობისათვის შეუდგნენ ვაგონების მოწყობას.

— ღვინოებისა, ხილისა და ყვავილების გადასაზიდად რუსეთის სამხრეთ ადგილებიდგან პეტერბურგსა და მოსკოვში ახალი წესი იქმნა შემოღებული. ამ წესით მატარებლების მიმოსვლა დაჩქარებულია.

— იურიევის უნივერსიტეტის საბჭოს 27 მარტის სხდომაზედ დაუდგენია 176 სტუდენტი დაითხოვონ სწავლის გადასახადის შეუტანლობისათვის. ბევრს ითხოვენ აგრეთვე ოდესის უნივერსიტეტიდგანაც. მარტო სამკურნალო ფაკულტეტზედ 113 სტუდენტია, რომელთაც სწავლის გარდასახადი ვერ შეუტანიათ.

უცხოეთი

იაპონია. „Daily Mail“-ში შემდეგი დეპეშებია დაბეჭდილი იაპონიიდგან:

„ტოკიო, 10 აპრილი. იაპონიის ოპოზიციისა გამო რუსეთმა მანჯურიის შესახებ თავისი პოლიტიკა სრულიად შესცვალა და ყოველგვარს საშუალებასა ხმარობს, არამც თუ დაიცვას ნეიტრალიტეტი იაპონიისა, არამედ დაეხმაროს კიდევაც როგორმე. ამ აზრის განსახორციელებლად არავითარს საშუალებას არა ჰზოგავენ და რუსეთის მეგობარი დასიც ძალიან გულით მოეკიდა საქმეს. ვიდრემდის მანჯურია რუსეთის ხელში იქმნება და კორეას მექარას არ მოაკლებს, იმ დრომდის იაპონია რუსეთს ნდობით ვერ მოეპყრობა“.

იოკოჰამა, 9 აპრილი. მანჯურიის თანხმობაზედ რუსეთის მხრივ უარის თქმამ რუსეთსა და იაპონიის შორის შეტაკება ამ ჟამად სრულიად შეუძლებელი გახადა, ყველას გულზედ მოეშვა. მაგრამ ამავე დროს იმის მოწადინე დასი დიდად უკმაყოფილოა, რომ რუსეთთან ამაერიდგან წასაკიდებელი ჯერ ჯერობით აღარა აქვთ-რა. იაპონიის დიპლომატიის გამარჯვებით ჟურნალ გაზეთები დიდად კმაყოფილნი არიან, თუმცა საჭირო იყო მოეთხოვნათ, რომ რუსეთს მანჯურიიდგან ჯარები სრულიად გაეყვანა“. საქმის ასე დამთავრებით ყველაზედ მეტად ინგლისელნი არიან უკმაყოფილონი.

„Chine Telegraph“-ში დაბეჭდილია შემდეგი საყურადღებო აზრი ერთის იაპონელ დიპლომატისა:

„სრული იმედი მაქვს, რომ ომი არ მოხდება, მაგრამ იაპონელს შოვინისტებს ეს გარემოება დიდად სანანურადა ჰრჩებათ. ამ ჟამად იაპონიის ფლოტი უფრო ძლიერია, ვიდრე რუსეთისა შორეულს აღმოსავლეთში. რუსეთს რომ მთელი თავისი გემები ხმელთა-შუა ზღვიდგანა და ბალტიის ზღვიდგან აღმოსავლეთში გადაეყვანა, მაშინ, რასაკვირველია, რუსეთის ფლოტი შედარებით ძლიერი იქმნებოდა, მაგრამ რუსეთს ეს არ შეუძლიან, რადგანაც ეგ რომ ომში მაშინ გემები აღარ დაჰრჩება. ამისათვის, იაპონელი შოვინისტები ომს ძალიან აჩქარებენ, რადგანაც კარგად იციან, დახანება საქმეს წაახდენს და რუსეთს ადვილად შეაძლებინებს რადაც ორ-სამს წელიწადში იმდენი ახალი გემი შეიძინოს, რომ იაპონიას გაუმაგრდეს და გამარჯვების იმედიც გაუქარწყლოს. დღეს-კი იაპონია შედარებით ძლიერია და ზღვაზედ მშვენივრად გამაგრებულია. ზღვაზედ მომხდარი ბრძოლა ომის საქმეს უეჭველად გარდასწყვეტდა და უთუოდ იაღუში მოხდებოდა ეს ბრძოლა, სადაც იაპონელებმა ჩინელები დაამარცხეს, მაგრამ ვიცი და დაიმედებული ვარ, რომ იგი არ მოხდებაო“.

ჩინეთი. „რუსეთს ცდა შეუძლიანო!“—სწერენ „Berliner Tageblatt“-ი და სხვა ნემეცური გაზეთები საპასუხოდ იმისა, რაც მანჯურიის შესახებ რუსეთის მთავრობამ გამოაცხადა. „Berliner Tageblatt“ შენიშნავს: მართალია, იაპონიის მხრივ წინააღმდეგობისა გამო რუსეთმა ხელშეკრულობაზედ ხელის მოწერა აღარ მოითხოვა, მაგრამ ის-კი აგრძნობინა, რომ განზრახვა არა აქვს მანჯურია დაუთმოს და დაუთმოს ასე ჩქარაო. შემდეგ-კი, როცა დრო და ხანი გავა, ეჭვი არ არის, იგი ამ მიწა წყალზედ თავისს უფლებებს განაცხადებს და საბუთად იმას გამოიყენებს, რომ იგი დიდი ხანია მის ხელთ იყო, ვადა მფლობელობისა გაუვიდაო. მაშინ ამ სადიპლომატო ჭადრაკის თამაშობას იაპონია რა თვალით შეჰხედავს და როგორ მოიქცევა, ეს ძნელი სათქმელიაო. რუსეთს შეუძლიან, რამდენიც უნდა უცადოს, მაგრამ იაპონიასაც შეუძლიან ცდა განა? ჰო, საკითხი, რომელიც დღეს პირველს ადგილს იჭერს და რომელსაც საერთაშორისო აზრი და მნიშვნელობა აქვს. რუსეთი კი სცდილობს იაპონიას გზა ია-ვარდით მოუფინოს, გული მოიგოს და კორეაში მოქმედების თავისუფლება მიანიჭოს. ამის გამო იაპონიამ ჯერ ჯერობით „ქაღალდზედ“ კმაყოფილება გამოაცხადა, მაგრამ რომდემდის, ეს კი ძნელი გამოსაცნობია, თუმცა ამ ჟამად დიპლომატიური გამარჯვება მაინც რუსეთის მხარეზეა.

ჟურნალ-გაზეთებიდგან

ამოკრებილი ამბები.

ლონდონში ამას წინად ერთი საყურადღებო წიგნი დაიბეჭდა ამ სათაურით „როგორ უნდა დაიწეროს მოთხრობა“. ავტორს მრავალი ცნობა შეუკრებია იმის შესახებ, თუ როგორ სწერდნენ თავიანთ ნაწარმოებს ბელეტრისტები—დ. ელიოტი, იოკაი, უიდა, გაუტორნი, იბსენი და სხვანი.

⁂

პეტერბურგის დედათა უმაღლესს კურსებზედ 1901 წელს სწავლობდა 993 ქალი; აქედგან 678—ისტორიასა და ფილოსოფიას, 315—ფიზიკასა და მათემატიკას. 955 გასათხოვარი ქალი იყო, 38—გათხოვილი (ამათგან 15 სტუდენტის ცოლია). სარწმუნოებით კურსების ყურისმგდებელნი ასე განაწილდებიან: 898 მართლმადიდებელი იყო, 38—პროტესტანტი, 30—ებრაელი, 19—კათოლიკე, 7—სომეხ-გრიგორიანი და სხვ.; 477 ქალი 15 დგან 20 წლისა, 442 ქალი 20—25 წლისა, 74 ქალი 25—32 წლისა.

⁂

მეტად უცნაური სანაძლეო მოუგია ამას წინად პარიჟში ერთ მაღალის საზოგადოების ახალგაზდას. ეს ახალგაზდა დანაძლევებია ამხანაგს 100 საათს გავატარებ დაუძინებლად, ამასთან ჩვეულებრივ დროს გატარებასაც თავს არ გავანებებ, ვივლი რესტორანებში და ვიქეიფებო. რადგანაც სანაძლეო მეტად დიდი იყო, ამხანაგები ბევრს ეცადინეობდნენ ახალგაზდას წაეგო, ძალიან ბევრს ასმევდნენ, მაგრამ მან მაინც გაიმარჯვა და 100 საათი დაუძინებლად გაატარა.

⁂

ჩრდილოეთ პოლიუსის აღმოჩენას ეხლა ერთი კანადიელი, ვილაც ბერნიეც, აპირობს. ეს ბერნიე ყოველ დღე ლექციებსა კითხულობს თავის მომავალ მგზავრობის შესახებ, უნდა ხალხი დააინტერესოს და ამ ნაირად ფული მოკრიბოს ექსპედიციის მოსამზადებლად. ბერნიე 1902 წლის პირველ ივლისს აპირობს სამგზავროდ წასვლას. თან სულ 15 კაცი მიჰყავს.

ახალი წიგნები

რედაქციამ მიიღო ახალი რუსული წიგნი „Груз. отрывокъ Килилы и Димны“ ა. ს. ხახანაშვილისა, გამოცემული მოსკოვის საიმპერატორო საარქეოლოგიო საზოგადოების მიერ. ეს წერილი გადმობეჭდილია ამ საზოგადოების გამოცემის „აღმოსავლეთის სიძველენი“-ს მესამე ტომიდგან.

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

4 აპრილი

პეტერბურგი. 4 აპრილს, გენერალ-ადმირალის დიდის მთავრის ალექსი ალექსანდრეს ძის თანადასწ-

---

რუსეთი	22
კანადა	9
ბოლგარია	5
ჩილი	4
ვენგრია	3
სერბია	2,5

ამ ნაირად, სიმინდის საქვეყნო ბაზარზედ პირველი ადგილი უჭირავს შეერთებულ შტატებს, რომელთაგანაც 1897 წელს გატანილ იქმნა $3^1/_2$ უფრო მეტი, ვიდრე სხვა ქვეყნებიდგან ერთად და 16-ჯერ უფრო მეტი, ვიდრე რუსეთიდგან, რომელსაც მე-4-ე ადგილი ეჭირა, რუმინიას და არგენტინას-კი მე-2 და მესამე. მთელი შეერთებული შტატებიდგან გამოტანილი სიმინდი შეადგენდა მხოლოდ 11% მთელის მოსავლისას. რუსეთის მთელ გატანილ პურეულობათა შედარებით გატანილი სიმინდი შეადგენს მხოლოდ 3,5%, ხოლო შედარებით მოსავალთან 25%, თუმც ხანდახან 75% ადის. 1885 წელს რუსეთიდგან გატანილ იქმნა 14 მილიონი ფუთი სიმინდი, ხოლო 1887 წელში-კი, როდესაც შეერთებულ შტატებში მოსავალი ნაკლები იყო, რუსეთიდგან გაიტანეს 34 მილიონი ფუთი. 1893 წლამდე გატანილი სიმინდი 20 მილიონ ფუთზედ ნაკლები არ იყო წელიწადში, ხოლო 1893 წელს კი 16 მილიონ ფუთამდე დაიწია. 1894 წელს, როდესაც შეერთებულ შტატებში ისევ ძალიან ცოტა მოსავალი იყო, რუსეთიდგან გატანილმა სიმინდმა საპატიო ალაგი დაიჭირა საქვეყნო ბაზარზედ თავისის სიმრავლით (58 მილ. ფ.). როდესაც შეერთებულ შტატებში მოსავალმა იმატა, რუსეთის სიმინდმა იკლო, ასე რომ 1896 წ. რუსეთიდგან 13 მილ. ფუთის მეტი არ ყოფილა გატანილი. 1897 წელს, როგორც ზევით დავინახეთ, რუსეთმა საზღვარ-გარეთ გაგზავნა 22 მილ. ფ., ხოლო 98 წელს-კი აიწია 46 მ. ფ., რის მიზეზიც ამერიკაში სიმინდის მოუსავლობა იყო. ეს მეტ-ნაკლებობა წლიურად რუსეთიდგან გატანილ სიმინდისა არ არის დამოკიდებული იმისაგან, თუ როგორი მოსავალი იქნება რუსეთში, არამედ ეს სრულიად შეკავშირებული და დამოკიდებულია შეერთებულ შტატების მოსავალსა და აგრეთვე საქვეყნო ბაზრის მოთხოვნილებისაგან. თუ შევადარებთ ციფრებს მოსავლისას შეერთებულ შტატებში რუსეთიდგან გატანილ სიმინდთან, დავინახავთ, რომ დიდი მეტ-ნაკლებობა ეტყობა სამხრეთ დასავლეთ გუბერნიებს; კავკასიიდგან გატანილ სიმინდს-კი, რომელიც რუსეთის გატანილის $^1/_3$ არ აშორებია, ეს მეტ ნაკლებობა არ ეტყობოდა. აი ეს სტატისტიკური ცნობები და მათი შედარებაც:

წელიწადი	შეერთებულ შტატების მოსავალი მილ. ფუთებში	გატანილი სიმინდი		
		რუსეთიდან	კავკასიიდგან	ქუთაისის გუბ.
1883	1551	12.0	—	1,8
—84	1796	21.2	—	5,4
—85	1936	14.1	—	5,4
—86	1665	—	—	5,7
—87	1456	34.0	—	—
—88	1998	22.1	—	5,2
—89	2113	26,9	—	6,2
—90	1490	20,6	6,2	4,9
—91	2060	28,2	7,2	5,3
—92	1628	21,6	6,7	6,5
—93	1619	16,3	6,3	—
—94	1213	56,3	7,4	5,3
—95	2151	25,6	7,8	5,4
—96	2284	12,9	—	1,3
—97	1903	21,2	3,9	3,1
—98	1924	46,3	—	4,2

კავკასიიდგან გატანილ სიმინდს მეტნაკლებობა უფრო დაეტყო (1897 წელს) უკანასკნელ წელში. 1897 წელს გატანილ იქმნა 4 მილლიონი ფუთი, 1896 წ. ქუთაისის გუბერნიიდგან-კი მარტო 1,300,000 ფ., მაშინ როდესაც წინა წლებში გაჰქონდათ საშუალოდ 5—6 მილლიონი ფუთი, ე. ი. საზღვარ გარეთ მიდის თითქმის მთელი გადანარჩენი სიმინდი. რადგანაც ამ უკანასკნელ წლებში დიდი მოუსავლობა არ იყო ქუთაისის გუბერნიაში, ეს მეტ-ნაკლებობა გატანილის სიმინდისა აიწონება მხოლოდ იმავე მიზეზებით, რა მიზეზებითაც ეს მეტ-ნაკლებობა რუსეთში მოხდა ამას ისიც დაემატა, რომ ჩვენი სიმინდი უფრო ცუდის თვისებისა შეიქმნა (სინესტე, უმწიფობა*), უსუფთაობა და სხვა), მაგრამ ეს ცუდი თვისება ჩვენს სიმინდს ამ უკანასკნელს წლებში არ დასტყობია.

1897 წელს სხვა-და-სხვა ქვეყნებში შეტანილ იქმნა 365 მილ. ფუთამდე სიმინდი. ეს შეტანილი სიმინდი განაწილდება ასე:

ინგლისი	—	—	168
გერმანია	—	—	62,5
ავსტრია	—	—	28
საფრანგეთი		—	22
ბელგია	—	—	22
ჰოლანდია	—	—	22
დანია	—	—	15,5
იტალია	—	—	9
შვეცია	—	—	9
ისპანია	—	—	3
პორტუგალია		—	1,8

ასე რომ ყველაზე მეტი სიმინდი ინგლისში მიდის; ეს შეტანილი სიმინდი თითქმის უდრის ყველა ქვეყანაში შემოტანილ სიმინდს. რუსეთიდგან კერძოდ ამ ქვეყნებში ძალიან ცოტა სიმინდი შეაქვთ. 1897 წელს თითო სახელმწიფოში გაგზავნილი სიმინდი რუსეთიდგან უდრიდა შემდეგს:

		მთელ ინგლიში შეტანილი სიმინდი
ინგლისში	2,3%	„
საფრანგეთში	8,7%	„
ავსტრიაში	14,4%	„
გერმანიაში	5,6%	„
ბელგიაში	2,0%	„
ჰოლანდიაში	0,9%	„

კავკასიის სიმინდის უმთავრესი ბაზარი ინგლისი, საფრანგეთი და ოსმალეთია, მაგრამ არამც თუ მსოფლიო ბაზარზედ, არამედ ამ ქვეყნებშიაც-კი ძალიან მცირე ადგილი უჭირავს სხვა ქვეყნებიდგან მოტანილთან შედარებით.

Amicus

(შემდეგი იქნება)

---

*) დაუვარგებლობა.

რებით სამეცნიერო აკადემიის დარბაზებში გახსნილ იქმნა საქველმოქმედო გამოფენა საზღვაო ოფიცრების სამხატვრო ნაწარმოებთა. გამოფენა დაათვალიერა დიდმა მთავარმა ვლადიმირ ალექსანდრეს ძემ.

პეკინი. გუშინ-ღამ, საზოგადო ნოტის მე-12 მუხლის განხილვის დროს, რომელიც ცუნგ-ლი-იამენისა და სასახლეში ელჩების მიღების წესთა ცვლილებას შეეხება, უცხოელმა ელჩებმა, თანახმად როკჰილისა და კომურასს წინადადებისა, დაადგინეს, რომ ცუნგ-ლი იამენის მაგივრად გარეშე საქმეთა სამინისტრო იქმნეს დაარსებული, რომელიც უნდა შესდგებოდეს ერთის პრინცის — პრეზიდენტისაგანა და ორის მინისტრისაგან; ამათ იმპერატორთან პირდაპირ შესვლის უფლება უნდა ჰქონდეთ. გარდა ამისა, უნდა დანიშნულ იქმნეს ორი ამხანაგი მინისტრისა, რომელთაგანაც ერთ-ერთმა რომელიმე უცხო ენა უთუოდ უნდა იცოდეს.

კრადოკი. გელბრონიდგან ამბავი მოვიდა, რომ ანდრის ვესსელო ცოცხალიაო. ვესსელო თავისს დროს ვითომ მარგენდალთანა ყოფილა კომისსარათ და, როგორც იუწყებოდნენ, მარგენდალის დღეში ჩავარდა და დევეტის ბრძანებით დახვრეტილ იქმნა.

ბერლინი. დღეს, ნაშუადღევს, კათოლიკეთა წმ. მიხეილის ეკკლესიაში, სავარჯიშო გალობის დროს რაღაცა გამოურკვეველის მიზეზისა გამო აფეთქება მოხდა; მარცხენა გუმბათი და ჭერი მთლად ჩამოინგრა; ყველა ფანჯრები და უკანა ნაწილი ორგანისა დაიმსხვრა. ორი პატარა ბიჭი და ერთი ჯარის-კაცი მძიმედ არიან დაშავებულები.

მოსკოვი. კრიმინალისტთა საერთაშორისო კავშირის რუსეთის ჯგუფის წევრთა პირველი კრება 4 აპრილს იქმნა გახსნილი.

ჩისტოპოლი. კამაზედ გემების სიარული დაიწყო.

სარატოვი. სარატოვიდგან მიმავალი საფოსტო მატარებელი დაიმტვრა კურდიუმთან. საქონლის მატარებელს, რომელიც წინ მიდიოდა, შემართზედ 14 ვაგონი — ცისტერნა მოეხსნა, დაეშვა ქვეით და სამგზავრო მატარებელს დაეჯახა; დაიმტვრა ბარგისა, ფოსტისა და 4 სამგზავრო ვაგონი; მოკლულია 5 კაცი, მძიმედ დაშავებულია 6, სუ ბუქად — 15. დაშავებულები სარატოვში წაიყვანეს.

ომსკი. ირკუტსკზედ ყინული დაიძრა; წყალი ძალიან მატულობს.

შლისსელბურგი. სათავიდგან 20 ვერსის მანძილზედ ნევაში ყინული ჩადნა.

ლონდონი. როგორც ხმა დადის, მაისის პირველს რიცხვებში მილნერი თურმე ინგლისში მიდის ორის თვით, რომ სამხრეთ აფრიკის საქმეთა მდგომარეობა თავისის პირით მოახსენოს.

პარიჟი. ლუბე დილით მოვიდა.

ნიცა. რუსეთის ესკადრა ვილლაფრანკადგან დღეს დილით წავიდა. კრეისერი „Александръ II“ ტულონში მიდის, დანარჩენი გემები ბარცელონაში.

პეკინი. ლუს დიდი სიმაგრე უჭირავს ხუილუსთან, რომელიც პაოტინფუდგან 120 მილით არის დაშორებული. ლუს წინააღმდეგ გაგზავნილს ექსპედიციაში 5,000 გერმანელი და 3,000 ფრანგი ჯარის-კაცი მიიღებს მონაწილეობას. დანარჩენი ჯარები ხვალ და პარასკევს წავლენ პეკინიდგან. ექსპედიციას გენერალ-მაიორი გაილი უფროსობს. როგორც ხმა დადის, ჩინელებს 10,000 კაცი თურმე ჰყავთ. ცხარე ბრძოლას მოელიან. ჩინელების სიმაგრე სულ რამდენისამე მილით შუაგულ იმყოფება იმ საზღვრებიდგან, რომელიც მოკავშირეთა ჯარებს ვალდერზეემ მიუჩემა, როგორც სამოქმედო ადგილი; ლიუ აქამდის წასვლაზედ უარს ამბობდა და აცხადებდა, რომ, თუ მოკავშირეთ ჩემი აქედგან განდევნა უნდათ, მოვიდნენ და ძალით გამდევნონო. საფრანგეთის წყაროდგან იტყობინებიან დღეს, ვითომ ლიუს უკან დაეხიოს, მაგრამ ფიქრობენ, რომ, თუ ეს მართალია, იგი მხოლოდ 8 მილის მანძილზედ დაიხევს უკან და უკეთესს სიმაგრეს დაიჭერსო.

ელჩებმა დაადგინეს ერთად, რომ ცუნგ-ლი-იამენის არხივი ჩინელებს უკან დაუბრუნონ.

5 აპრილი.

პეტერბურგი. საერო განათლების მინისტრის ბრძანება. „ხელმწიფე იმპერატორის უთვითმპყრობელესის ნებით საერო განათლების მინისტრის დიდს თანამდებობაზედ ვიქმენ მიწვეული. ყოველსავე ღონისძიებას ვიხმარ, რასაც კი შევძლებ, რომ მონარქის დიდი ნდობა გავამართლო და უმაღლესად დავალებული შევასრულო. უმაღლესს რესკრიპტში, რომლითაც მათმა უდიდებულესობამ კეთილ-ინება და გამაბედნიერა მე 25 მარტს ამა წლისას, მთელის ჩემის მომავალ მოღვაწეობის პროგრამაა აღნიშნული მოკლედ, სახელდობრ: სწავლების საქმის ძირითადად განხილვა და შესწორება, განახლება და მოწყობა ჩვენის რუსულის სკოლისა და რუსეთის ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში გონიერებისა და გულითადის მზრუნველობის შეტანა. სავსებითა და უნაკლულოდ შესრულება უმაღლესად ნაჩვენებ პროგრამმისა თავის და წმიდა მოვალეობად უნდა დაჰსახოს ყველა ჩემმა ხელქვეითმა დაწესებულებამ; ამათგან პირველსა და უდიდესის ყურადღების ღირსს ნაწილს პროგრამისას — სწავლების საქმის მოწყობას, თანახმად უმაღლესის ნებისა, დაუყოვნებლივ შევუდგებით, მაგრამ, ყოველს შემთხვევაში, მისს სავსებით შესრულებას დასჭირდება გადაჭრილი დრო; მეორე, არა ნაკლების ყურადღების ღირსი ნაწილი პროგრამმისა — ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში გონიერებისა, სიყვარულისა და გულითადის მზრუნველობის შეტანა — სწავლების საქმის თავში მდგომარეთა მუდმივსა და მახლობელს საგანს შეადგენდა, რომელნიც კიდევაც ახორციელებდნენ მას, როგორც-კი ეს შეეძლოთ. ამიერიდგან იგი მათ უპირველეს და აუცილებელ მოვალეობად ეთვლებათ. სრული იმედი მაქვს, რომ ჩემნი მახლობელნი თანამშრომელნი და რწმუნებულის ჩემდამო სამინისტროს ყველა მსახურნი სრულს დახმარებას აღმომიჩენენ, რომ უმაღლესად დავალებული საქმე შესრულებული იქმნეს და მოვიწვევ მათ, რომ ერთად, მხნედ და დაუღალავად თანხმობით შეუდგნენ უმაღლესად ნაჩვენებ პროგრამმის შესასრულებლად მუშაობას. მოვიწვევ მასწავლებელთ მოსწავლე ახალგაზრდობას დაუახლოვდნენ და სწავლებისა გარდა, ეცადნენ სიყვარულითა და გულითადის მზრუნველობით მათს აღზრდას ხელი შეუწყონ; მოვიწვევ მშობლებსა და ოჯახებს, რომ შინაურის გავლენით ჩემდამი რწმუნებულს სამინისტროს მომავალ თაობის აღზრდის დიდ საქმის შესრულებაში დაეხმარნენ და ახსოვდეთ ის, რომ აღზრდის საფუძველი ოჯახშია და მისი განვითარება და პირნათლად შესრულება შეიძლება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ოჯახი და სკოლა მუდმივის ერთობით ერთმანერთს ხელს უწყობენ; მოვიწვევ მოსწავლე ახალგაზრდობას მთავრობის მიერ მიღებულ ღონისძიებათ ნდობით მოეპყრას, სჯეროდეს, რომ იგი მუდამ მათთვისა ჰზრუნავს, ახსოვდეს თავისი მოვალეობა, აასრულოს იგი, დამშვიდებული შეუდგეს მეცნიერებათა შესწავლასა და საშუალება მოგვცეს ჩვენი დრო რუსეთის სკოლისა და სამოსწავლო საქმის მოწყობას მოვანდომოთ. ღრმად დარწმუნებული ვარ და მჯერა, რომ საერთო თანხმობითა და ერთმანერთის ხელის შეწყობით, შეწევნითა ღვთისათა, ჩვენ მალე შევიძლებთ და საყვარელის მონარქის სურვილს შევასრულებთ — რომ რუსეთის ახალგაზრდობა მტკიცე და ნამდვილად საიმედო იქმნეს მამულისათვის და მომავლისათვის მაგარ ნიადაგს შეადგენდეს“.

გამოქვეყნებულ იქმნა უმაღლესი ბრძანება, რომ ხორბლეული, ფქვილეული და თესლეული ამიერიდგან უთუოდ წონით მიიღებოდეს.

სამხედრო მინისტრის ბრძანებით გამოქვეყნებულ იქმნენ უმაღლესად დამტკიცებულნი ცვლილებანი ოფიცრების ქორწინების შესახებ. ახალი დებულება 1902 წლ. 1-ლ იანვრიდგან იქმნება შემოღებული.

კილი. იმპერატორი, იმპერატრიცა და პრინცი ალბერტი მობრძანდნენ იმისა გამო, რომ ხვალ პრინცის ფლოტში შესვლაა დანიშნული.

პეკინი. იმპერატრიცას სასახლე, სადაც ვალდერზეე სცხოვრობდა მთელის თავისის შტაბით სრულიად დაიწვა. გენერალი შვარცგოფი უკვალოდ დაიკარგა. სამხედრო ქაღალდების გარდა ყველაფერი დაიწვა.

პეკინი. საიმპერატორო სასახლის ის ნაწილი, რომელშიაც ვალდერზეე სცხოვრობდა და აზბესტის სახლი სრულიად დაიწვა. თვითონ ვალდერზეემ აზბესტის სახლის ფანჯრიდგან ძლივს უშველა თავსა. გენერალი შვარცგოფი უკვალოდ დაიკარგა; იგი უთუოდ მაშინ დაიღუპა, როდესაც ჰაერზედ გამოსვლის შემდეგ ცეცხლწაკიდებულს სახლში ხელახლად შევიდა. დანარჩენ უბედურობის შესახებ ჯერ არა იციან-რა. როგორცა ფიქრობენ, ცეცხლი მაიორის ლაუენშტეინის ბინიდგან უნდა გავრცელებულიყოს, რომელიც იმ ჟამად სახლში არ იყო. ეჭვი აქვთ, რომ ცეცხლი განგებ არის გაჩენილი.

ბელგრადი. ტახტის მემკვიდრეობის შესახებ დადგენილებანი სავსებით იქმნენ შემუშავებულნი. ამ დადგენილებათა თანახმად, მეფის მემკვიდრეებად ითვლებიან ჯერ პირდაპირნი შთამომავალნი მამრობითის სქესისა; თუ რომ მეფეს ასეთი მემკვიდრე არა ჰყავს, მაშინ არა პირდაპირს მამრობითს შტოზედ გადადის მემკვიდრეობა ტახტისა, თუ რომ არც ასეთი მემკვიდრეები ჰყავს, მაშინ ტახტი პირდაპირს მდედრობითს შტოზედ გადადის მეფის კანონიერ ქორწინებიდგან; მეფის სიკვდილის დროს მცირე წლოვან მემკვიდრის სახელით დედოფალი ინიშნება რეგენტად.

სოფია. მაკედონელთა კონგრესი დღეს იქმნა გახსნილი; თავმჯდომარედ პროფესსორი მიხაილოვსკი იქმნა ამორჩეული.

◆

წერილი რედაქციის მიმართ.

უმორჩილესადა გთხოვთ ნება მიბოძოთ თქვენის პატივ-ცემულ გაზეთის საშუალებით ულრმესი მადლობა გამოვუცხადო ქ-ნს ნადეჟდა ბესარიონის ასულს იოსელიანს, ბ-ნთ ალექსი მაქსიმეს ძეს სადრაძესა და სილოვან გიტას ძე მუჯირს, რომელთაც შრომა არ დაიშურეს და თავიანთ კეთილ ნაცნობთა შორის პირველმა 33 მან., მეორემ 33 მან. და 20 კ. და მესამემ 17 მან. და 50 კ. შეაგროვეს და ამით ჩემდამი რწმუნებულ გონების კარის დედათა სკოლის შენობის აგებას დიდი შემწეობა აღმოუჩინეს. გთხოვთ ამასთანავე შემომწირველთა სიაც დაგვიბეჭდოთ. ფული შემოსწირეს: ნესტორ მხეიძემ 2 მან., ბლაღ.-მღ. ეპიფანე ჩხაიძემ, მღ. გიორგი ჭყონიამ, ვასილ დუჩავამ, ვარდენ გურიელმა, ივანე საბაშვილმა, კირილე წილოსანმა, მარიამ წილოსანისამ, გიორგი ურატაძემ, სამსონ ურუშაძემ, გიორგი ხენაიშვილმა, ივანე სვანიშვილმა, ანნა ივანოვისამ, ნესტორ წულაძემ, კონსტანტინე ყორდანიამ, ნიკო თაყაიშვილმა, ივანე ებრალიძემ, ხინა ებრალიძისამ, №-მა, თ. ვახტანგ გურიელმა, ნიკოლოზ ივირპულომ, კონდრატი ყორდანიამ, ივლიტა იოსელიანმა, იუსტინე კანდელაკმა, ფოტოგრაფმა ივანე ხერედინოვმა თითო მანეთი; პ. აკოფოვმა, მელიტონ ქერქაძემ, დათა მენაღარიშვილმა, დათა ებრალიძემ, გლახუ წილოსანმა, გიორგი იოსელიანმა, მოსე გოქსაძემ, საყვარელიძემ, სოფიო სამსონიასამ, №-მა ათ-ათი შაური; ვ. იოსელიანმა 40 კ., ბესარიონ წულაძემა, დარიკო ჩაჩავასამ ექვს-ექვსი შაური; გრიგოლ თათუზოვმა, ივანე თათუზოვმა, № მა, რაჟდენ სადრაძემ და ალექსი გ. სადრაძემ — სამ-სამი მანეთი; აბრამ თამაზოვმა, ისაკ პეტროსოვმა, მიხეილ გიორგობიანმა, №-მა ორ ორი მანეთი; ნ. ტერ-არუთინოვმა, სპირიდონ სხირტლაძემ, ირაკლი გ. დოლიძემ, ივანე კალნოვიმ, ალექსი შართიამ, №-მა, ბიქტორ მგელაძემ, კირილე დუმბაძემ — თითო მანეთი; კალისტრატე ლეჟავამ 60 კაპ., დავით ა. ნადიბაიძემ და სილიბისტრო ადანაიამ ათ-ათი შაური; მარიამ იაკობის ასულმა 20 კ.; სილოვან მუჯირმა და პუპი მუჯირისამ — ორ-ორი მანეთი; ალექსანდრე მებუკემ, გიორგი თოიძემ, იაკინთე სადრაძემ, იოსებ ურუშაძემ და მაქსიმე ინწკირველმა — თითო მანეთი; მელიტონ ინწკირველმა, აბესალომ ქლენტმა, ეფრემ რუსიამ, იაკინთე გოგოტიშვილმა, № მა, ამბაკო მჟავანაძემ და ლუკა რუხაძემ — ათ ათი შაური; №, №-მა, ნესტორ ურუშაძემ, ვასილ ბერიძემ, №, № მა, ექვს-ექვსი შაური; შერვაშკიანცმა, ხაჯამირმა და მეედლოვმა თითო აბაზი და №-მა 10 კაპ.

ბლაღოჩინი მღვდელი სოლომონ ანდღულაძე.

განცხადებანი

„წერა-კითხვის საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში იყიდება შემდეგი წიგნები:

	კ.
ბაში აჩუკი, აკაკისა	30
ლექსები, გნდეგილისა	50
აკიდო, ი. გოგებაშვილისა	15
სპარტაკი, თარგ. ნ. ყიფიანისა	60
მოგონება, ხალხური სიმღერა გურულს კილოზე, მუზიკა ქორიძისა	40
ვაი, დრონი დრონი, მისივე	20
ინდი მინდი	30
შავი შაშვი	20
ნუ მღერი, ტურფავ	20
ბროლის ყელი	20
საყვარელმა განმაშორა	20
ქართული სიმფონია	25
პატარა ჯიბის ვეფხის ტყაოსანი	25
კონსპექტი არ. ქუთათელაძისა I წ.	25
იგივე II წიგნი	35
მესხური ანდაზები I წიგნი	4
იგივე II	10
ოცი წლის წინეთ გ. წერეთლისა	5
კოპერნიკოდამ დარვინამდე	10
ამერიკული ვაზის მოშენება	5
დამონებულნი	1 მ.,
საქართველოს ისტორია ბროსესი II	„ 70
ქამუშაძის გაჭირვება დ. კლდიაშვილისა	50
მცხეთელი ანრია	10
ი. გოგებაშვილი, ზ. ჭიჭინაძისა	15
ლექსები გაბრუაშვილისა	25
ბუნების საოცარი მოვლენანი	15
სახუმარო გასართობი	10
Грузинскіе поэты	30
Характеристики и воспоминанія	50
ისტორია მართლ-მადიდებელ ეკკლესიისა ეკკლესიათა განყოფამდე	60

7 აპრილს 1901 წელს,
მუშტაიდის ბაღში ბავშვთათვის მზრუნველ საზოგადოების სა
სარგებლოდ გამართული იქმნება
სეირნობა.
დაუკრავს ორი ხორო მუსიკისა; ერთი ამათგანი მინგრელთა რაზმის ხორო
სიურპრიზებად იქმნება: ბოჩკები, კონფეტი. დასასრულ გამართული
ნება მუსიკითა, ფარნებითა, ბენგალის სანთლებითა და მაშხალებით
რული. სეირნობის საყურადღებო მონაწილე იქმნება
უზარ-მაზარი იაპონელი.
სეირნობა ნაშუადღევის 3 საათზედ დაიწყება.
(2—91—1)

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 5-го Апрѣля 1901 г.
სტამბა მ. შარაძის და ამხ
რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე.